Załącznik
do Uchwały nr 393/23 senatu SWWS
z dnia 17.04.2023 r.

RAMOWY PROGRAM KSZTAŁCENIA
W SZKOLE DOKTORSKIEJ SZKOŁY WYŻSZEJ WYMIARU SPRAWIEDLIWOŚCI

Cele kształcenia i założenia programowo-organizacyjne

1. **Program interdyscyplinarnych studiów w Szkole Doktorskiej Nauk Społecznych SWWS organizowany jest przez Szkołę Wyższą Wymiaru Sprawiedliwości.** Ma charakter międzyuczelniany, zakłada bowiem wykłady otwarte z udziałem kooperujących ośrodków naukowych, także zagranicznych (Podkarpacki Uniwersytet Narodowy im. Wasyla Stefanyka w Iwano-Frankiwsku, Narodowa Akademia Nauk Pedagogicznych Ukrainy w Kijowie i in.).

   Przyjęto niestacjonarny tryb kształcenia, obejmujący łącznie 4 lata studiów, w tym 8 semestrów kształcenia z założeniem, że ostatni rok obejmie seminaria doktorskie i pracę własną słuchaczy z promotorem nad rozprawą doktorską (przy czym dopuszcza się możliwość wcześniejszej obrony rozprawy po spełnieniu warunków ustawowych)
   Języki wykładowe – polski, angielski, ukraiński i in.

2. **W ramach interdyscyplinarnej Szkoły Doktorskiej Nauk Społecznych SWWS obecnie organizowane są dwie ścieżki kształcenia w następujących dyscyplinach nauk społecznych:**

   1) **Pedagogika – obszary tematyczne związane z pedagogiką penitencjarną i resocjalizacyjną, zwłaszcza problematyką rozwoju systemów penitencjarnych i innowacji programowych w obszarach oddziaływań resocjalizacyjnych** oraz psychospołecznych, socjokulturowych i prawnych uwarunkowań ich funkcjonowania, a także pedagogiką rodziny, społeczną i medialną jako subdyscyplinami pogranicza, ściśle powiązanymi z penitencjarystyką i resocjalizacją.

   2) **Nauki o bezpieczeństwie – obszary tematyczne związane z bezpieczeństwem publicznym, powszechnym, społecznym, polityczno-militarnym, penitencjarnym, cyberbezpieczeństwem, ochroną ludności, a także zarządzaniem w sytuacjach kryzysowych oraz w stanach nadzwyczajnych**, analizowane w szerszym kontekście aspektów społeczno-prawnych związanych z doskonaleniem systemu bezpieczeństwa narodowego, uwzględniających jego funkcjonowanie w warunkach przyspieszonego rozwoju społeczno-ekonomicznego, globalizacji i nieprzewidywalności występujących w świecie hybrydowych zagrożeń.

W związku z tym celowe jest powołanie kierowników obu wymienionych ścieżek kształcenia w Szkole Doktorskiej Nauk Społecznych SWWS.

3. **Program kształcenia ma charakter interdyscyplinarny. Obok treści podstawowych z obszaru pedagogiki resocjalizacyjnej i penitencjarystyki oraz nauk o bezpieczeństwie, obejmuje też treści z obszaru innych**

nauk społecznych, dotyczące m.in. regulacji prawnych oddziaływań resocjalizacyjnych i funkcjonowania instytucji penitencjarnych, readaptacji społecznej i pomocy postpenitencjarnej, a także regulacji prawnych szeroko rozumianych kwestii dotyczących bezpieczeństwa strukturalnego i personalnego.

Treści programowe, wspólne dla obu wymienionych ścieżek kształcenia obejmą również problematykę kondycji człowieka i społeczeństwa we współczesnym świecie, zagadnienia związane z dynamiką zachodzących przemian w świetle dyskursu prowadzonego w naukach społecznych, tempa globalizacji, przejścia od industrializmu do informacjonizmu, tworzenia się nowego typu gospodarki informacyjnej, transformacji pracy i zatrudnienia z zastosowaniem innowacyjnych technologii, tworzenia się globalnej sieci uniwersytetów i centrów badawczych, czy powstawania grup wirtualnych otwartych na komunikację w interaktywnych sieciach, która stwarza potencjalne szanse rozwojowe np. w edukacji, ale może też generować różne problemy i napięcia aksjonormatywne, a w efekcie zagrożenia poczucia bezpieczeństwa zarówno w wymiarze personalnym, jak i strukturalnym.

4. **Interdyscyplinarny program kształcenia oferuje słuchaczom przygotowanie do pracy** akademickiej i badawczej, w instytucjach penitencjarnych, ośrodkach resocjalizacyjnych, sieci wsparcia społecznego i profilaktyki społecznej, a także podmiotach bezpieczeństwa narodowego, w sposób szczególny w inspekcjach, służbach i strażach.

   Realizacja programu kształcenia trzeciego stopnia służyć ma między innymi przygotowywaniu wysoko wykształconych profesjonalistów, specjalistów i menedżerów dla współczesnego rynku pracy, dając im kompetencje normatywne związane z oczekiwaniami i potrzebami społecznymi, a także wymogami kreatywności, otwartości, elastyczności, kompetencji komunikacyjnych, umiejętności korzystania z nowych technologii informacyjnych, czy wreszcie odpowiednich kompetencji związanych z funkcjonowaniem w zespołach, umiejętności pracy z ludźmi, wiedzy o ludzkich zachowaniach, motywach działania, a także wiedzy z obszaru zarządzania, w tym zarządzania w sytuacjach kryzysowych, gdzie potrzeba odwagi i wyobraźni, rzetelności i odpowiedzialności.

5. **Projekty i indywidualny plan badawczy (IPB)**

   W ramach Szkoły Doktorskiej SWWS słuchacze będą tworzyć własne projekty badawcze i realizować Indywidualny Plan Badawczy, obejmujący następujące etapy:

   a) napisanie rozwiniętej koncepcji badań, zatwierdzanej przez promotora,
   b) pozyskiwanie wewnętrznych lub zewnętrznych źródeł finansowania projektu badań,
   c) realizację zadań badawczych wg ustalonego wcześniej harmonogramu,
   d) czynny udział w konferencjach krajowych i/lub międzynarodowych,
   e) publikacje w czasopismach naukowych,
   f) ewentualne uczestnictwo w stażach naukowych,
   g) przygotowanie i złożenie rozprawy doktorskiej.

   Doktoranci mają też przedstawić wykaz przedmiotów zaplanowanych do realizacji w ramach przyjętego programu kształcenia, zarówno tych obligatoryjnych, np. prawo autorskie, czy metodologia badań społecznych, jak i zajęć z oferty do wyboru, związanych z obszarem podejmowanej problematyki, to jest zajęć fakultatywnych, czy wybranych wykładów kierunkowych o charakterze monograficznym.

Zajęcia te poprowadzą profesorowie i wykładowcy Szkoły Doktorskiej Nauk Społecznych SWWS, a seminaria doktorskie promotorzy z SWWS posiadający co najmniej stopień doktora habilitowanego, którzy mogą też wskazać promotora pomocniczego oraz opiniują i oceniają kolejne etapy realizacji harmonogramu działań doktorantów.

6. **Doktorant jest zobowiązany przedstawić promotorowi z końcem 2 semestru rozwiniętą koncepcję pracy doktorskiej** zawierającą cel i przedmiot badań, problemy badawcze i hipotezy robocze, metody i narzędzia badań oraz całościowy opis założeń metodologicznych przygotowywanej rozprawy doktorskiej, w ramach indywidualnego planu badawczego (IPB) z zaplanowanym harmonogramem działań i bibliografią literatury przedmiotu.

   W połowie studiów, to jest z końcem 4 semestru, w czerwcu, planowana jest tzw. ocena śródokresowa, która decyduje o możliwości kontynuowania studiów w Szkole Doktorskiej Nauk Społecznych SWWS, lub w razie braku postępów o ewentualnym usunięciu z grupy słuchaczy. Ocena ta obejmuje postępy w realizacji rozprawy doktorskiej, projekty z wnioskiem o finansowanie badań, konferencje i publikacje.

   W ostatnim semestrze studiów przewiduje się złożenie rozprawy doktorskiej, już po zatwierdzeniu jej przez promotora do dalszego procedowania.

   Dla realizacji wymienionych zadań zwykle powołuje się Komisję Doktorską, której zadaniami są:
   - kwalifikowanie kandydatów do Szkoły Doktorskiej,
   - dokonywanie oceny śródokresowej doktorantów prezentujących na forum postępy w pracy nad rozprawą doktorską, oraz finalnie
   - procedowanie pracy do obrony.

7. **Program kształcenia w Szkole Doktorskiej Nauk Społecznych SWWS obejmuje kształcenie modułowe oparte o cztery filary tematyczne:**

   Moduł 1
   Seminaria doktorskie – łącznie 8 semestrów x 12 godz. (w sumie 96 godz.),
   prowadzone przez promotorów Szkoły Doktorskiej SWWS
   Tutoring z promotorem pracy doktorskiej – 8 semestrów x 6 godz. (łącznie 48 godz.)
   oraz praca własna doktoranta nad realizacją rozprawy doktorskiej

   Moduł 2
   Moduł o charakterze badawczym:
   Metodologia badań społecznych – 20 godz.
   Projekty i granty badawcze (pozyskiwanie, zarządzanie) – 16 godz.
   Warsztaty badawcze (prawo autorskie i in.) – 16 godz.

   Moduł 3
   Wykłady kierunkowe:
   Dydaktyka szkoły wyższej – 20 godz.
   Wykłady kierunkowe z nauk społecznych – 7 sem x 2 x 10 godz. (łącznie 140 godz.)
   Zajęcia do wyboru (fakultety, konwersatoria) – 3 x 6 godz. (łącznie 18 godz.)

Moduł 4
Praktyki zawodowe (m. in. prowadzenie zajęć) – 30–60 godz.

Ponadto słuchacze muszą uzyskać zaliczenie wybrany **język obcy na poziomie B 2**, przedstawiając stosowny **certyfikat** (zgodnie z ustawą o szkolnictwie wyższym) lub zdać **egzamin** przed komisją.

8. **Wykaz przedmiotów zawierają szczegółowe plany kształcenia** w Szkole Doktorskiej Nauk Społecznych SWWS na kolejne 4 lata, tj. 8 semestrów studiów.

   Doktoranci otrzymują oceny z poszczególnych przedmiotów. Akceptację formalną i merytoryczną realizacji własnego harmonogramu zadań uzyskują od promotora oraz promotora pomocniczego (jeżeli został powołany), a finalnie zatwierdzenie przez dyrektora Szkoły Doktorskiej SWWS.
   W ramach realizacji zadań mogą nawiązywać współpracę z wybranymi zespołami badawczymi działającymi na uniwersytetach, akademiach i szkołach wyższych, czy laboratoriach i centrach badawczych w kraju i za granicą.

9. **Projekt programu kształcenia w Szkole Doktorskiej Nauk Społecznych SWWS**
   (8 semestrów)

Nazwa przedmiotu	Liczba godzin	Semestry
Seminaria doktorskie	96 godz.	I-VIII
Tutoring z promotorem	48 godz.	I-VIII
Metodologia badań społecznych	20 godz. (wykład)	I-II
Warsztat badawczy*	16 godz.	III-IV
Projekty badawcze i pozyskiwanie grantów	16 godz.	II-III
Dydaktyka szkoły wyższej	20 godz. (wykład),	III-IV
Wykłady kierunkowe z nauk społecznych	140 godz.	I-VII
Zajęcia do wyboru (fakultety, konwersatoria)	18 godz. (konwersatorium),	III-VII
Praktyki zawodowe	30-60 godz. praktyk	V-VII
Łącznie:	374 godziny zajęć + praktyki	

W tym 96 godz. seminarium doktorskiego, 48 godz. tutoringu z promotorem pracy doktorskiej, 180 godz. wykładów, 50 godz. ćwiczeń i konwersatoriów oraz ponadto 30-60 godz. praktyk zawodowych i praca własna nad rozprawą doktorską.

10. **Proponowane obszary tematyczne wykładów kierunkowych z nauk społecznych dla poszczególnych ścieżek kształcenia :**

Pedagogika:
- Wprowadzenie do pedagogiki społecznej, resocjalizacyjnej i penitencjarnej;
- Współczesne tendencje i innowacje w resocjalizacji i penitencjarystyce;
- Systemy penitencjarne w Polsce i w UE;
- Programy resocjalizacyjne w jednostkach penitencjarnych.

Bezpieczeństwo:

- Bezpieczeństwo w świecie hybrydalnym;
- Podstawy geopolityki i geostrategii;
- Zarządzanie w sytuacjach kryzysowych i ochrona ludności;
- Edukacja na rzecz bezpieczeństwa

Wykłady wspólne z nauk społecznych:

- Przemiany mentalności społeczeństwa polskiego, system wartości i tożsamość kulturowa;
- Socjologia zmian społecznych;
- Psychologia agresji i przemocy;
- Współczesny dyskurs w naukach społecznych;
- Dydaktyka szkoły wyższej i andragogika;
- Technologie informacyjno-komunikacyjne w badaniach naukowych i praktyce społecznej, i inne.

Ponadto przewiduje się konferencje – forum doktorantów z prezentacją własnej problematyki badawczej i wykłady otwarte (gościnne) dla wykładowców z innych uczelni, także zagranicznych).

11**. Realizacja rozprawy doktorskiej obejmuje następujące etapy i zaliczenia:**

- Koncepcja rozprawy doktorskiej – zal. po I semestrze;
- Indywidualny Plan Badawczy – zal. po II semestrze;
- Ocena śródokresowa z realizacji efektów – zal. po IV semestrze;
- Ocena zaawansowania pracy doktorskiej – zal. po VI semestrze;
- Złożenie pracy doktorskiej – w semestrze VIII.

* warsztaty obejmują prawo autorskie i prawo o szkolnictwie wyższym, a także etykę pracy naukowej, popularyzację wiedzy itp.